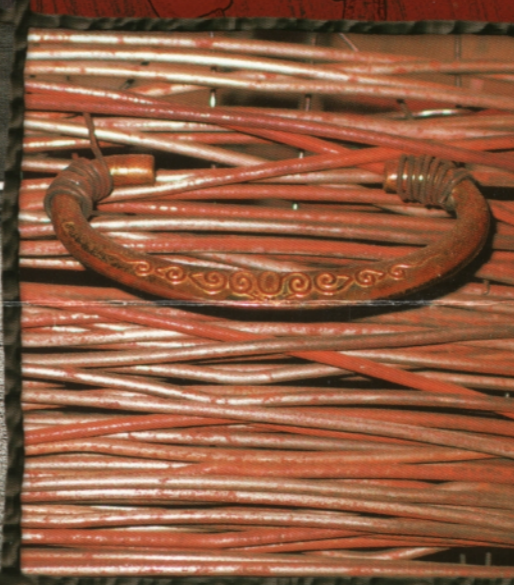
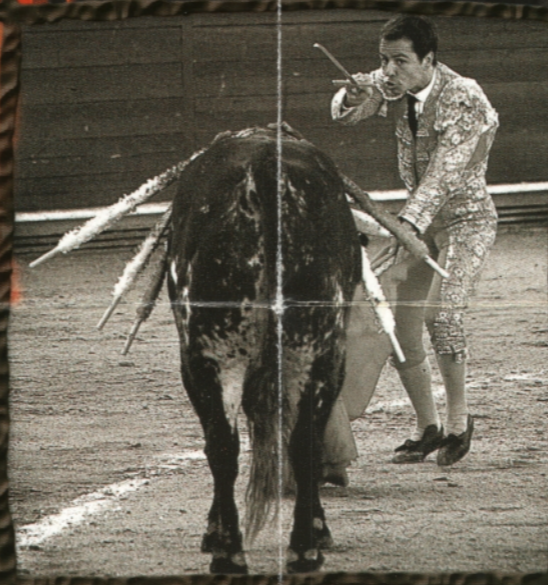

SIN SALIDA

BREZ IZHODA

Metka Kavčič - Branimir Ritonja

akademska kiparka Galerija v Trzinu, 9. 5. - 30. 5. 2003 mojster fotografije FZS, AFIAP

SIN SALIDA

BREZ IZHODA

Metka Kavčič - Branimir Ritonja
akademska kiparka mojster fotografije FZS, AFIAP

Korida ponuja pravo obilico priložnosti za igro označevanja in pomenskih premestitev. Kot že docela konvencionalna metafora za dramo življenja in smrti, igre in usodnosti, je del ne le španske, temveč tudi globalne folklore. Po drugi strani je vzpodbudila nastanek brez števila izvrstnih likovnih umetnin ter nepozabnih literarnih podob. O koridi skratka vemo veliko in preveč, tudi če ji nismo osebno prisostvovali. In tudi če smo ji, gre dvomiti, da se neposredna izkušnja ni brezšivno izgubila v mreži mitiziranih pomenov.

Interpretacija Metke Kavčič Takač in Branimira Ritonje prepleta neposredni spomin na bikoborbe z mitom o koridi, ki je po svoje tesno povezan s celotno mitologijo mediterana, v ozadju pa se navezuje na (sedaj že) mitsko zgodbo o moderni umetnosti, katere komentar je. Zato kljub množici mimetičnih in celo ready made detajlov, vzetih iz izhodiščnega realnega toposa, ki nas spravlja v skušnjava, da prekoračimo mejo med simbolnim in realnim, med označenim in označevalcem, v areni (kot nas res mika poimenovati središčni krožni prostor njunega dela), ne bomo našli sledov drame. Vživetje je preprečeno, in poprejšnji označevalni par življenje - umetnost spremenjen v odnos med samimi pojavi umetnosti. Dejansko navzoči akterji so umetnostni artefakti, okruški in fragmenti znakovnih reprezentacij, ki so prekrile resničnost. Ti so sedaj udeleženi v igri stilov, medtem ko je brutalnost golega dejstva prisotna le odmaknjeno: je posredovana in potujena skozi fotografsko upodobitev. Drama je prestavljena na polje preigravanja različnih pomenskih premeščanj, kjer se izvirne pozicije izgublajo v labirintu citatov.

Konglomerat umetnostnih prijemov in citatov je že na primer figura bika v peščenem krogu. Gre za nekakšen komaj razpoznaven ready made, konkretno za ojesa voza, ki jih semantično osmišlja metonimična funkcija para resničnih rogov, pripetih, kjer naj bi bila glava in neposredno sprevrtajočih logiko najrazvpitejše nadrealistične domisllice, Picassove glave bika, ki je nastala z združitvijo dveh ready made objektov, krmila in sedala kolesa. Citatov je še mnogo in sledeč jim se izgublamo v labirintu brez izhoda.

Podobno usodno pa se zdi tudi naše popotovanje skozi prostorsko uganko. Pojdimo k začetku. Prvi pogled, ki ga uzremo že skozi zastekljeno pročelje, je delen in zakriva več kot razkrije. Drugi pogled je strogo zamejen z režo, hkrati je natančno umeščena tudi pozicija gledalcev: smo še vedno zunaj nečesa, toda v opredeljenem prostoru. Morda v veži ali pristopni ogradi? Toda kdo določa naš pogled? Zaradi premajhnega odmika, saj smo se znašli v nekakšnem krožnem koridorju, nam tudi tretji pogled ne razkriva celote. Koridor sam je hrbtna stran pročelja, glede le-tega pa imamo zlo slutnjo, da ni prednja plat zadnjega prehoda, v katerem smo zdaj. Zdi se nam, kot da se lice in hrbtnišče ne ujemata, kot da v množici strogo dirigiranih pogledov, ki imajo značaj usodne določenosti, ni enega, ki bi povzema ostale kot odrešilni tloris, kot abstrakcija. Tudi četrti in zadnji pogled v krožni prostor je strogo določen z vnaprej predpisano točko opazovanja. In kar razkriva ta končni v nizu dovoljenih pogledov, v katerem se smisel celote ni mogel razodeti drugje kot v finalni brezizhodni situaciji, je naša lastna negibna podoba, ki nam stoji nasproti in zapira pot. Cilj izleta skozi stile in končna postaja popotovanja skozi odmaknjen, eksotični ritual v daljni deželi je tako prav tisto, česar se je nezavedno nadejal tudi toreador, ko se je spustil v ples z bikom - srečanje s samim seboj. Tako je popotovanje sklenjeno. Ideologija zapečka? Ne, povabilo k nomadstvu.

Marko Zorović

razstavo so omogočili:

OBČINA TRŽIČ
Trg svobode 18, Tržič

Turistična kmetija ŠPAN
Anton Meglič, Potanje, Lom pod Storžičem

MIZARSTVO OVSENEK
Brežje pri Tržiču

MAIM, d.o.o., Ljubljana

ABANKA VIPA D.D. LJUBLJANA
Slovenska cesta 58, Ljubljana

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.
Območna enota KRANJ
Bleiweisova 20, Kranj

ADRIATIC
Zavarovalna družba, d.d. Koper
Poslovna enota KRANJ
Kidričeva cesta 2, Kranj

ORODJARSTVO IN BRIZGANJE PLASTIČNIH MAS
Ravne 11, Tržič

CABLEX, d.o.o.
Salanova ulica 12, 1000 Ljubljana
Poslovna enota TRŽIČ

MIKONA, d.o.o.
Predilniška 14, Tržič

KONTAKT - P, d.o.o.
Lom pod Storžičem 53, Tržič

TRŽIŠKI
Muzej
zanj Melanija Primožič

Galerija v Tržiču, 9. 5. - 30. 5. 2003

"SIN SALIDA - BREZ IZHODA", razstava Metke Kavčič - Takač in Branimira Ritonje; besedilo: Marko Zorović; fotografije: Branimir Ritonja; oblikovanje: Andreja Čuječ, Leonard Puhlin; tisk: B&T Bleč; tisk: Mediūm; žravnica: izdal Muzej Tržič; naklada: 300 izvodov.